

פרשת חוקת

שנת תרע"ח - ס"ב

ענין מי המריבה. כ"ק אבי אדומ"ר
 וצללה"ה הגיד דממה שאמרו ז"ל
 (מגילה כ"ו): תשמישי קדושה נגנזין
 ותשמישי מצוה נזרקין, מזה נראה שתשמישי
 קדושה נשאר בהם רושם הקדושה ותשמישי
 מצוה אין נשאר בהם כלום, ומרע"ה מחמת
 עונותיו חשב את הסלע שהוא עצמו הצור
 שבחורב לתשמיש מצוה שאינו נשאר בו
 רושם וסבר שהי' צריך להכותו כמו בתחילה,
 ובאמת הי' תשמיש קדושה שנשאר בו רושם
 וא"צ להכותו רק בדיבור בלבד. עכתדה"ק.
 ויש לומר עוד טעם מאין נצמחה מחשבה
 זו למרע"ה לחושבו תשמיש מצוה אחר שהוא
 באמת תשמיש קדושה, כי מחמת עונותיו
 עדין איננו כ"כ מספיק, כי היתכן שמרע"ה
 לא ידע מהות נפשו, ועונה איננה שיטעה
 במהות נפשו, אלא שחושב חשבונות
 שלעומת טוב תולדתו ושאר מקריו לא יצא
 ידי חובתו לעומת גדלות הש"י, ומחמת זה
 הוא שפל בעיניו, וע"כ אין זה ענין לחשבו
 תשמישי מצוה ולא קדושה. ונראה לפי
 האמור במאמר הקודם דמעלת מרע"ה שלא
 הי' בו שינוי באה לו מאחר שזכה לתורה, י"ל
 כמו שמרע"ה בעצמו אין לו שינוי והוא מצד
 קדושה, דענין קדושה הוא דבר שאין לו
 שינוי כאמרם ז"ל (סנהדרין צ"ב סע"א)
 צדיקים שעתיד הקב"ה להחיותן אינם חוזרים
 לעפרן שנאמר והי' הנשאר בציון והנותר
 בירושלים קדוש יאמר לו מה קדוש לעולם
 30 קיים אף הם לעולם קיימים, ע"כ. ותשמישי
 אחר שזכה לתורה היו ת"ק ואין להם שינוי,
 וע"כ נגנזה בארה של מרים כדין ת"ק
 שנגנזין, וע"כ נשארה עד היום כמעין הנובע
 שהשקה האר"י ז"ל את הרח"ו כוס ממנה,
 אבל הצור שהכה בפעם ראשונה הי' קודם
 מית ע"כ חשבו מרע"ה לתשמיש מצוה,
 ובאמת זה שהי' תשמיש קדושה לאו משום
 מרע"ה, רק תשמיש השי"ת, כמ"ש (שמות
 י"ז) הנני עומד לפניך שם על הצור, והבן:

3

על גבול ארץ אדום, ברש"י מגיד שמפני
 שנתחברו כאן להתקרב לעשו הרשע
 נפרצו מעשיהם וחסרו הצדיק הזה וכו'. וכבר
 דקדקנו מה חטא הי', הלוא כך נצטוינו
 לפתוח בשלום אפי' עם שבע האומות,
 ואמרנו שהחטא הי' שהזכירו תיבת אחיך
 כאילו מבקשים ודורשים אחר אחיה שלהם.
 אבל עדין יש להשיב הלוא התורה עצמה
 קראה אותם אח לא תתעב אדומי כי אחיך
 10 הוא. ונראה דהנה שם יעקב וישראל, יעקב
 הוא השם מתולדה, וישראל הוא השם שבא
 מצד מעשיו כי שרית עם אלקים ועם אנשים
 ותוכל, וע"כ זרעו אחריו כשהם במעלה
 וזכאים מתיחסים בשם ישראל כמו שורש
 שם ישראל, ובאם לאו מ"מ זוכין מצד
 התולדה שהם זרע קודש ואו נקראים
 ומתיחסים בשם יעקב. והנה כתיב (מלאכי
 א') אח עשו ליעקב, היינו שמצד התולדה הוא
 אח, אבל מצד מעלת ישראל שעלי' נקראים
 20 ישראל אין לעשו שום אחיה וקורבה להם,
 ע"כ לא מצינו הלשון אח עשו לישראל כי
 לישראל איננו אח כלל. וע"כ נחשב כאן לחטא
 ששלחו אל מלך אדום כה אמר אחיך ישראל,
 והוא לימוד לאיש הנושא ונותן עמהם
 שיזכור ששמו ישראל, וד"ל:

10

20

5

שנת תרע"ח - ס"ב

ויאמר אליו אדום לא תעבור בי פן בחרב
 אצא לקראתך ויט ישראל מעליו.
 ובמדרש (סי' ט"ו) זה שאמר הכתוב אני
 שלום וכי אדבר המה למלחמה ומנין שכך
 אמר לו הקב"ה שאין מניחין אתכם לעבור
 ולא הכל מהם שאני הוא שרוצה וכו'. ויש
 להתבונן למה היתה כזאת שהשי' רצה
 שיסרב אדום ויהיו ישראל מוכרחין לסבול
 את כל הטורח הגדול לסבוב את ארץ אדום.
 10 ונראה דהנה ידוע שארץ אדום היא מקום
 מושב הסט"א שמה הרגיעה לילית וכל הרע
 שבעולם משם מוצאו. וע"כ הי' ברצון משה
 רבע"ה לעבור דרך ארץ אדום למען
 החליש את כחות הסט"א שמה, ויהי' זה
 הכנה לדורות שיהי' ביד איש ישראלי
 לעבור בכל המקומות המסוכנים ולא יהי'
 בכח הסט"א להזיקו ולבלבלו, כי בהשפלת
 השורש נשפלים ממילא הענפין. אך השי'
 לא נתרצה בזה האופן להחליש או את כח
 20 שורש הסט"א. ויובן עפ"י המדרש (בראש
 הפרשה) מי יתן טהור מטמא לא אחד כגון
 אברהם מתרח וכו'. העוה"ב מעוה"ו, והגיד
 כ"ק אבי אדומ"ר וצללה"ה בשם רבו
 אדומ"ר הרי"ם וצללה"ה מגור שהפירוש
 בשביל שהאדם מתרחק מעוה"ו זוכה לעוה"ב,
 ע"כ.

10

20

30

וידר ישראל נדר וגו'. נראה שאו היו ישראל
 שבורי לב מאד שמת אהרן ונסתלקו
 ענני כבוד ובאותה שעה עדין לא חזרו, שהרי
 מצד העדר ענני כבוד בא והלחם עם ישראל,
 ועוד זאת שהתגברו ושבו מהם שבי וכענין
 במלחמת עי שהכו אנשי העי כשלישים ושה
 איש כתיב (יהושע ז') וימס לבב העם ויהי
 למים, כמ"ש הרמב"ן שבמלחמת מצוה של
 יהושע לא הי' ראוי שיפול משערת ראשם
 ארצה, ק"ו לימי משה, ואף שכאן לא היתה
 אלא שפחה, מ"מ הרגישו בזה שפלות מצבם,
 והיתה עצתם להיפוך לאחוז בדרגין גבוהין,
 היינו שעוררו בקרבם את הנקודה הפנימית
 שבלבם וקפצו לנדרים, כי ידוע שנדר הוא
 בשער הנו"ן מלשון נ' דר. וזהו שבמדרש
 (ב"ר פ' ע') וידר ישראל ישראל סבא, היינו
 בחי' ישראל סבא שבהם עוררו או. וזה לימוד
 לאדם המרגיש שפל מצבו יעשה להיפוך
 ויאחז דוקא בגבוה ממנו בתוספת כח ואומץ.
 20 וכמו ששמעתי בשם אדמו"ר הרי"ם וצללה"ה
 מגור שאמר בל"א העולם אומרים, אז
 מ'קען נישט אריבער מוז מען ארונטער
 ואני אומר להיפוך, אז מ'קען נישט ארונטער
 מוז מען אריבער:

10

20

5

האך תרע"ח - ס"ב

והיינו שלפי רוממות העוה"ב, עין לא
 ראתה אלקים וזולתך, אין בו תפיסת יד אדם
 כלל לזכות בו בכח מעשיו, אלא מחמת
 שיש במציאות עוה"ו עם כל כסופיו והוא
 מושכו לאחור והאדם מתאמץ בכח לשבור
 חומות ברול המונעים אותו משלימותו, זה
 עצמו מביאו להתרומם ולעוף על כנפי
 מרומי עולם עד העוה"ב, וע"כ אילו יצויר
 העדר העוה"ו וחלקי הרע שבו לא הי' דרך
 10 להגיע לעוה"ב, ובדוגמא זו הוא שבת שהוא
 מעין עוה"ב והוקדמו לו ששת ימי המעשה,
 ולעומת שאדם טורח בימי המעשה ומשגיח
 על עצמו שלא יתגשם ולא יטמע בחומר
 ימי החול, באותה מדה זוכה לעונג שבת
 מעין עוה"ב, ואילו יצויר שלא היו ששת ימי
 המעשה במציאות לא הי' אפשר לזכות לשבת,
 דוגמת עולם הבא שכולו שבת אחר עוה"ו
 וכחות הרעים שלו, ובדוגמא זו אמרו ז"ל
 (שבת קנ"א:) בפסוק והגיעו שנים אשר
 20 תאמר אין לי בהם חפץ אלו ימי המשיח
 שאין בהם לא זכות ולא חובה, היינו בעבור
 שאו רוח הטומאה תעבור מן הארץ ולא תהי'
 חובה בעולם שוב לא הי' במה לזכות, כי
 הזכות היא רק כפי מסת הטורה לדחות חלקי
 הרע, ומטעם זה לא הסכים הי' שיעברו
 ישראל דרך ארץ אדום להחליש ולהשפיל
 את כחות החיצונים או, שלעומתו היתה
 נחלשת זכות החי', אלא ויט ישראל מעליו,
 והוא פועל דמיוני לדורות שיהי' ביד ישראל
 30 לנטות מחלקי הרע אפי' שיהיו חזקים מאד
 ובגובה ממשלתם, ובשביל זה יזכו למעלות
 רמות ונשגבות, וזו תשובה למתאוננים על
 קושי יומם, וד"ל:

10

20

5

30